

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2305/2551

นายสุพิศ วาณิชเจริญโจทก์ กระทรวงมหาดไทย จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.ที่ดิน มาตรา 4, ป.ที่ดิน มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ แต่โจทก์อาจมีสิทธิครอบครองโดยการครอบครองที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับตาม มาตรา 4 เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าโจทก์ครอบครองที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โจทก์จึงไม่ได้รับความคุ้มครองตามบทกฎหมายดังกล่าว และต้องถือว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเพื่อไม่ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินพิพาท จึงมีผลเท่ากับโจทก์อ้างสิทธิครอบครองมาใช้นั้นรัฐซึ่งไม่อาจกระทำได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความโดยกชั้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่าโจทก์เป็นเจ้าของและมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทแต่เพียงผู้เดียว ให้จำเลยยกเลิกการกระทำความผิดดังกล่าวในที่ดินพิพาท ให้จำเลยและบริวารห้ามยุ่งเกี่ยวในที่ดินพิพาทของโจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้น พิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ แต่โจทก์อาจมีสิทธิครอบครองโดยการครอบครองที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 4 ซึ่งบัญญัติว่า "บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับให้มีสิทธิครอบครองสืบไป และให้คุ้มครองตลอดถึงผู้รับโอนด้วย" ประมวลกฎหมายที่ดินเริ่มใช้บังคับวันที่ 1 ธันวาคม 2497 โจทก์กล่าวมาในคำฟ้องว่า โจทก์ได้รับโอนการครอบครองที่ดินพิพาทมาจากนายอโสง ตั้งแต่ปี 2519 ซึ่งที่ดินพิพาทนี้ได้มีบุคคลอื่นครอบครองทำประโยชน์มาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โจทก์จึงมีหน้าที่นำสืบให้ได้ความตามที่กล่าวอ้าง แต่จากพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบไม่ปรากฏจากคำเบิกความของพยานโจทก์ปากใดเลย ว่า นายอโสงครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องจากผู้ครอบครองเดิมตลอดมา ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โจทก์จึงไม่ได้รับความคุ้มครองตามบทกฎหมายดังกล่าว และต้องถือว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ การเข้ายึดถือครอบครองโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นการต้องห้ามตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิอ้างการครอบครองที่ผิดกฎหมายใช้นั้นรัฐได้ คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเพื่อไม่ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินพิพาทจึงมีผลเท่ากับโจทก์อ้างสิทธิครอบครองมาใช้นั้นรัฐซึ่งไม่อาจกระทำได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความโดยกชั้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล

คดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาโจทก์เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียม
ชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

อิสระ ชัยรัตน์ · สถิตย์ ทาวุฒิ · พงษ์ศักดิ์ วีระเสถียร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2305/2551>